

Coca Andronescu (Dora) și
Mihai Fotino (Juggins)

Iescu plutește încă în atmosfera roz a drăgălăseniei. Iar la celălalt capăt al arcului se află Valeria Seciu. La activul ei, obișnuința rolurilor de comedie e aproape nulă; poate de aceea, tot ce face poartă pecetea prospețimii, e surprinzător, viu. Actrița și-a cizelat minunțos mica bijuterie, cu evidenta plăcere a elaborării pe care o cultivă cei mai buni dintre actorii generației ei. A mers cu ea, bineînțeles pe potriva ponderii mai scăzute a personajului, dar cu o atenție și exactitate alimentate din aceeași sursă, doar Raluca Zamfirescu. Ceea ce ne-a făcut să simțim, cu regret, diferența: pentru că, dacă întreaga distribuție ar fi avut gustul performanței și și-ar fi propus un tur de virtuozitate și de conlucrare. „Prima piesă a lui Fanny”, în loc să fie un simplu divertisment civilizată, ar fi putut deveni un regal.

Ileana Popovici

TEATRUL „LUCIA STURDZA BULANDRA”

IUBIRE PENTRU IUBIRE

de W. Congreve

După *Ofițerul recrutar* al lui Farquhar reprezentat, nu de mult, de Teatrul Mic, iată că prin acest Congreve, *Iubire pentru iubire*, avansează pe scenele noastre comediile englezești ale Restaurației. Ignorat cu desăvârșire stagiuni de-a rindul, acest capitol nu lipsit de interes documentar și de lăcii estetice din istoria dramaturgiei universale, completează fără îndoială, sfera unui repertoriu, cu ambiții culturale elevate și cunoștințele unui public dornic de informație și, de ce să nu recunoaștem, de divertisment. Călătoria în lumea personajelor manierate și burlești ale lui Congreve este odihnitoare. Pătrundem, cum spunea Charles Lamb în faimosul său eseu despre „Comediile artificiale ale secolului trecut”, în teritoriul unde adie o imaginară libertate, pășim în Utopia Galanteriei, în caraghioasa țară a încornorațiilor, acel „land of cuckoldry”, acolo unde personaje unidimensionate sînt antrenate într-un joc cu o mecanică guvernată de o singură lege, plăcerea. Perechi schimbătoare de îndrăgostiți, dansează meniutul libertinajului, exersează cu voluptate dialoguri spirituale și paradoxuri, alcătuiind fragile structuri dramatice ce continuă să-și păstreze și azi magnetismul scenic. E lumea restrînsă, închisă, manierată, cinică, superficială a saloanelor secolului XVII englezesc, cu personaje pe care le regăsim în teatrul lui Sheridan, Oscar Wilde, în romanele epocii victoriene și, dacă vrem, chiar și în filmele englezești dintre cele două războaie.

„Mărturisesc că sînt bucuros ca din cînd în cînd să mă aerisesc, părăsind parohia severă a conștiinței — nu poți trăi mereu în incinta tribunalelor și atunci recitesc una din comediile lui Congreve sau Wycherley...” Dacă în 1822 ne mărturisca aceste sentimente Charles Lamb, cel puțin tot atîtea motive avem și noi, cei din 1970, să evadăm din cînd în cînd și să ne distrăm privind la teatrul lui Congreve. Dar este oare *Iubire pentru iubire* doar un divertisment, o hrană dulce pentru public, un desert pe care i-l oferă Teatrul „Bulandra” ca bonificație pentru gravitatea și dificila accesibilitate a altor spectacole de pe afișele sale?

De la stînga: Ion Besoiu (Valentine), Emmerich Schäffer (Scandal), Carmen Stănescu (D-na Frail) și Octavian Cotescu (Tattle)

îndoielnice înțeleșuri, ușuratică purtare a acelor gentlemen și ladies care au dat Comediilor Restaurăției, scăpate de cenzura puritană, renumele și acuza de „scrieri imorale”, ne descoperă azi la lectură cu totul alte sensuri. Plutește în piesa lui Congreve, și asta-i conferă rezistență, plictiseala tristă a unei lumi care se macină în gol, care se cheltuie zadarnic, iar înverșunarea cu care eroii vor să-și depășească inerția existențială este cu atât mai jalnică. „Doamne, în ce hal de plictiseală ne distrăm!” exclamă Scandal, cinicul *resonneur* al piesei, cel care în finalul tabloului 6, execută un straniu interludiu printre secvențele vesele, un neașteptat rechizitoriu al „galeriei de monștri din această Londră nocturnă”. Insolitul monolog conține caratul de aur al piesei, de aici radiază puterea ei de seducție, viabilitatea ei; el aruncă o altă lumină, gravă, asupra gesturilor și întâmplărilor, demonstrând că în jocul galant al dorințelor, vanităților și intereselor pecuniare, cărțile *par* simple, dar fiecare jucător ține ascuns în mîncecă nebănuite atuuri și arme care se întorc fără excepție, împotriva sa, obligîndu-l să piardă.

În spectacolul Teatrului „Bulandra” răsună în primul rînd veselia, transpare frivolitatea gestului, grația aparentelor. Regizorul Emil Mandric a accentuat mecanica mișcării, dinamismul alternării secvențelor și latura burlescă a acțiunii. O contribuție importantă în stabilirea climatului de joc vioi și colorat o aduce scenografia. Decorul realizat de Florica Mălureanu e poetic și calofil, grădina cu boschete înverzite și delicate flori albastre — principalul cadru al acțiunii — iradiază seducătoare miresme frivole. Costumele create de scenogra-

ful iugoslav Dușan Ristic frapează prin puternica lor încărcătură plastică. Tratate într-o altă manieră stilistică decît decorul și oarecum chiar în contradicție cu el, costumele, prin barocul lor insolit, exprimă un punct de vedere personal asupra piesei. Dușan Ristic a conferit personajelor într-o exuberanță dulce de culori o surprinzătoare identitate psihologică contemporană. Ca într-o altă *Dolce vita*, eroii își etalează excentricitatea vestimentară pe măsura extravaganței comportamentului, și trebuie să recunoaștem rafinamentul amestecului de pene, mătăsuri, flori, sfori, atlasuri, doc și voaluri, în croiala îndrăzneată en vogue a marilor case de mode pariziene și pe măsura manechinelor deopotrivă masculine și feminine la modă, azi.

Actorii s-au supus cerințelor unui joc destins de comedie și au adus cu dezinvoltură la rampă personalitatea și calitățile proprii fiecăruia. Ne aflăm în fața unei distribuții cu nume prestigioase de vedete și favoriți ai publicului, care dacă nu izbuște să fuzioneze într-un joc de relație și să asigure reprezentăției o unitate de stil, impune în schimb prin cîteva prezențe scenice cu notorietate verificată. Sub semnătura lui Fory Etterle, Octavian Cotescu, Emmerich Schäffer, Petre Gheorghiu, Aurel Cioranu, Ion Besoiu, Florian Pitiș (ireverentios am început cu distribuția masculină) și a lui Carmen Stănescu, Lucia Mara, Mimi Enăceanu, Mariella Petrescu, Ioana Casetti, asistăm la o desfășurare de portrete scenice cu egală pondere în economia spectacolului.

Nu e simplu să interpretezi dialogurile lui Congreve, să redai subtilitatea stilului, cochetăria, ironia, aluzia plină de spirit (în buna traducere a Olimpiei Esrig și a lui

De la stînga: Emmerich Sch affer (Scandal), Florian Pitiş (Jeremy) și Ion Besoiu (Valentine)

Radu Nichita) fără să aluneci în licențios sau trivial; după cum la fel de dificilă este personificarea acestor personaje marcate de exterioritate, de manierismul care trebuie să acuze lipsa sentimentelor, golul interior.  n acest sens, Carmen Stănescu a fost o admirabilă doamnă Frail, inteligentă în revărsări temperamentale, echilibrată în extravagantă, cu un comic ce diluzeaz a spiritualitate. Lucia Mara (doamna Foresight),  ncint a, printr-o compoziție minuțios lucrată la vedere, a ipocriei și pref ac oriei, revastite în candoare și sfiat a, în rolul domnișoarei Prue, copilă crescută la țară și nepervertit a de manierele Establishmentului, plină de porniri firești, asemeni „omului natural” al lui Rousseau, Mariella Petrescu a demonstrat multă siguranță scenică și disponibilità nebănuite pentru comedia de caracter. Din păcate, rolul Angelic a  ncredințat a Ioanei Casetti n-a căpătat un contur convingător pe măsura acestui fermecător personaj; la fel cum partenerul ei, respectiv Valentine, jucat de Ion Besoiu n-a atins mai de loc punctele de strălucire și scintilieri ale spiritului p reținse de rol. Scena nebunicii simulate — moment cheie al spectacolului r m ne complet nerezolvată. Resonur-ul, Scandal, și-a găsit interpretul potrivit în Emmerich Schaffer, deși ne-am fi așteptat ca regia să-i fi solicitat acestui va-

leros actor întreaga capacitate a resurselor sale în valorificarea monologului. Octavian Cotescu în rolul lui Tattle a adus în scenă fără eforturi deosebite întregul său farmec personal și umor particular. La fel cum Florian Pitiş, etern valet, și-a demonstrat calitățile dar și prea timpuriile ticuri. Într-un desen cu linii groase, mult prea groase, Aurel Cioranu mi s-a părut ușor derutat de personajul marinarului rătăcitor și de asemeni într-un ajutor de regie. Cu eleganță și haz subțire, Fory Ettenle conturează portretul „clasic” al b tr nului și prost nancului soț încornorat, secundat de Petre Gheorghiu în rolul celuiilalt senior caraghios, ridicol aspirant la nuri logodnicei fiului său.

Nu pot uita că la premieră acest rol a fost jucat prima și ultima oară de Ștefan Ciubotărașu. Nu pot uita furtunoasele ieșiri din scenă ale lui Sir Sampson Legend, răsucirea pe un picior, dansul greoi și înduioșător, care exprima fără cuvinte furtunoasele patimi din sufletul unui b tr n domn de altădată, avid de tinerete și de viață.

Mira Iosif

TEATRUL DE COMEDIE

CHER ANTOINE sau AMORUL RATAT

de Jean Anouilh

Vă place Anouilh? Mie  mi place Anouilh! Ar fi greu ca din avalanșea de piese ale sexagenarului autor francez (aproximativ două piese pe an, cu condiția ca statistica să înceapă din frageda pruncie) să nu ne placă niciuna. Dimpotrivă, ne plac multe, unele fiind „trandafirii”, altele „negre”, unele „scr șnite”, altele „briante”, după cum și le colorează însuși autorul, spre a se deosebi între ele prin irizare, dacă diferențele de caracter, de idei sau de structură dramatică sînt, în general, estomplate, greu de văzut.

Dar, de la sincera noastră simpatie de lectură pentru dramaturgia lui Jean Anouilh și p n a la preferința exagerată a directorilor de teatru din România pentru ceea ce a devenit dramaturgia autorului parizian, este o cale atit de lungă, încit veritabilul teatru al lui Anouilh era pe c nd noi nu-l vedeam, azi il vedem, dar nu e!